

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius, tel. (8 706) 64 715,
faks.(8 706) 64 820, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Seimo nariui
Algimantui Dumbravai

2017-11-27

Nr. (12.8-14)3-2254

Visagino savivaldybės merui

VĮ Ignalinos atominės elektrinės nepriklausomos
profsąjungos pirmininkui

Kopija: Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2017-11-07

Nr. S-2999

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui

Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir
darbo komiteto pirmininkui

VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

VĮ Ignalinos atominei elektrinei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIO, VISAGINO SAVIVALDYBĖS MERO IR VĮ IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS NEPRIKLAUSOMOS PROFSĄJUNGOS PIRMININKO KREIPIMOSI

Vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą 2017 m. lapkričio 7 d. Vyriausybės kanclerio rezoliucija Nr. S-2999, Energetikos ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario, Visagino savivaldybės mero ir VĮ Ignalinos atominės elektrinės nepriklausomos profsąjungos pirmininko kreipimąsi (toliau – Raštas) ir teikia nuomonę.

Dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Įmonė) veiklų „Daryti arba pirkti“ analizės. Siekiant įgyvendinti Įmonei keliamus tikslus bei gauti reikiamą ES finansavimą Ignalinos atominės elektrinės (toliau – IAE) eksploataavimo nutraukimui, Įmonė turi vykdyti Europos Komisijos iškeltas sąlygas. Įmonė, siekdama tinkamai įvykdyti Europos Komisijos sąlygas, nustatytas skiriant finansavimą 2017 metams, turėjo iki 2017 m. rugšėjo 1 d. išanalizuoti visas veiklas, kurias „daryti ar pirkti“ požiūriu racionalu nagrinėti bei pateikti VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai (toliau – CPVA) tolimesnių veiksmų, susijusių su šiomis veiklomis, planą. 2017 m. rugpjūčio 31 d. Įmonė pateikė CPVA ataskaitą bei veiksmų planą, pagal kurį visų ataskaitoje nurodytų veiklų pirkimo procedūros turi būti baigtos iki 2018 metų pabaigos, jei paaiškėtų, kad perkant šias veiklas iš išorinių organizacijų būtų efektyviau naudojamos Įmonės veiklai skirtos lėšos. Atsižvelgdama į viešųjų pirkimų procedūrų trukmę Įmonė sutarė su CPVA, kad sprendimą dėl konkrečios veiklos pirkimo (nepirkimo) iš išorinės organizacijos priims tik gavusi tiekėjų pasiūlymus. Įmonei priėmus

sprendimą pirkti konkrečią veiklą rinkoje bei sudarius su tiekėju viešojo pirkimo – pardavimo sutartį, Įmonė privalės sudaryti sąlygas tiekėjui teikti paslaugas. Tai reiškia, kad siekiant išvengti tos pačios veiklos dvigubo finansavimo (vienu metu apmokant Įmonės darbuotojo ir paslaugų teikėjo darbą), Įmonės darbuotojai, kurie vykdo konkrečią veiklą, nuo šios veiklos perdavimo paslaugų teikėjui momento turės būti atleisti arba perkvalifikuoti ir vykdyti kitą veiklą Įmonėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įmonės vadovybė, norėdama sušvelninti neigiamas socialines pasekmes, galinčias atsirasti vykdant su CPVA suderintą veiksmų planą ir nusprendus pirkti konkrečią veiklą rinkoje, visų pirma, ieškos galimybių kiekvienam Įmonės darbuotojui, šiuo metu atliekančiam numatomą rinkoje pirkti veiklą, pasiūlyti kitą jo kvalifikaciją atitinkantį darbą arba jį perkvalifikuoti. Nepavykus Įmonės darbuotojui pasiūlyti kito jo kvalifikaciją atitinkančio darbo arba jį perkvalifikuoti, darbuotojas bus atleidžiamas nurodant IAE pirmojo ir antrojo bloku eksploataavimo užbaigimą kaip jo atleidimo priežastį. Tokiu atveju darbuotojui būtų taikomos Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo (toliau – Papildomų garantijų įstatymas) nuostatos.

Be kita ko, pagal Papildomų garantijų įstatymo 6 straipsnį atleidžiamas iš darbo darbuotojas apie numatomą atleidimą turi būti įspėjamas prieš 10 mėnesių. Atsižvelgdama į tai, Įmonė priėmė sprendimą apie galimą atleidimą iš darbo darbuotoją įspėti iš karto paskelbus viešojo pirkimo konkursą, nelaukiant jo rezultato. Pastebėtina, kad tuo atveju, kai viešojo pirkimo konkurso dalyvių siūloma kaina veiklai vykdyti bus mažesnė nei Įmonės patiriami kaštai veiklą vykdant savo jėgomis, ES paramos lėšų skyrimas atitinkamas veiklas vykdančių Įmonės darbuotojų darbo užmokesčiui bus negalimas.

Dėl 200 litrų statinių pirkimo. Rašte nurodyta informacija dėl 200 litrų statinių radioaktyviosioms atliekoms laikyti pirkimo yra klaidinanti. Viešojo pirkimo pardavimo sutartyse Įmonė numato priemones, skirtas užtikrinti, kad sutartis bus vykdoma tinkamai (pvz. sutarties įvykdymo užtikrinimo garantijos, netesybos ir pan.). Todėl Rašte nepagrįstai teigiama, kad Įmonė neturi įrankių kontroliuoti sutarties vykdymo kokybės. Pažymėtina, kad juridinių asmenų bankrotas ar kitos aplinkybės, kurių neįmanoma numatyti sutarties sudarymo metu, nepriklauso nuo tiekėjo įstatinio kapitalo dydžio, todėl Rašte keliamos abejonės dėl rangovo GK CAPITAL Oü galimybių vykdyti viešojo pirkimo-pardavimo sutartimi prisiimtus įsipareigojimus taip pat laikytinos nepagrįstomis.

Dėl darbuotojų atstovų įtraukimo į „daryti arba pirkti“ procesą. Rašte išdėstyta siūlymas įtraukti darbuotojų atstovus į „daryti arba pirkti“ procesą yra neaiškus, kadangi pagal Įmonės pateiktą informaciją darbuotojų atstovai jų kompetencijos ribose yra įtraukiami į visus Įmonės procesus, įskaitant ir „daryti arba pirkti“. Pažymėtina, kad Įmonėje veikia Jungtinė profesinių sąjungų atstovybė (toliau – JPSA), kuri yra laikoma darbuotojų atstovais Įmonės lygiu. Įmonės kolektyvinėje sutartyje yra numatyta darbdavio pareiga informuoti JPSA ir konsultuotis su ja dėl esamų ir planuojamų pakeitimų šiais klausimais: (1) Įmonės reorganizavimas ir struktūriniai pertvarkymai bei tokių pakeitimų priežastys, teisinės, ekonominės, socialinės pasekmės darbuotojams ir priemonės joms sumažinti, (2) darbuotojų grupės atleidimo planavimas, atleidimo priežastys, atleidžiamų darbuotojų atrankos kriterijai, laikotarpis, per kurį bus nutraukiamos darbo sutartys, darbo sutarčių nutraukimo sąlygos ir kita svarbi informacija, (3) darbo apmokėjimo organizavimas, (4) darbo ir poilsio laikas, (5) saugių darbo sąlygų sukūrimas, (6) pavyzdinių darbo sutarčių formų pakeitimas. Darbdavys kolektyvine sutartimi taip pat yra įsipareigojęs JPSA prašymu teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais informuoti dėl vykdomų ir planuojamų pakeitimų šiais klausimais: (1) Įmonės užduotys metams, (2) Įmonės veiklos strategija, numatomi planai, (3) numatomi svarbiausi organizaciniai pakeitimai, (4) Įmonės ekonominė būklė, veiklos rodiklių įgyvendinimas. Papildomai Įmonė turi rengti ir rengia darbuotojų atstovų ir Įmonės administracijos susitikimus darbo klausimais, kurių metu aptariami darbuotojų kolektyvui aktualūs klausimai.

Vykdydama „daryti arba pirkti“ analizę Įmonė taip pat konsultuojasi su JPSA. Prieš priimdama sprendimą pirkti tam tikras paslaugas išorėje, kai dėl tokio sprendimo Įmonėje atliekami darbo organizavimo pakeitimai, Įmonės administracija kviečia JPSA į konsultacijas, kurių metu informuoja apie ketinamo priimti sprendimo priežastis, galimas pasekmes darbuotojams ir tariasi

dėl priemonių galimoms neigiamoms socialinėms pasekmėms sušvelninti. Be kita ko, Įmonė visuomet teikia JPSA informaciją, reikalingą tinkamam darbuotojų atstovų funkcijų vykdymui.

Manome, jog IAE darbuotojų atstovams yra sudaryta galimybė dalyvauti „daryti arba pirkti“ procese tiek, kiek yra būtina jų pareigoms, nustatytoms Lietuvos Respublikos darbo kodekse bei kolektyvinėje sutartyje, atlikti.

Taip pat pastebėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 4 ir 6 straipsniais, III skirsniu bei Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665, 19 punktu, Įmonės organams, savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai – Energetikos ministerijai, Įmonės vadovui bei Įmonės valdybai, pavedama nustatyti Įmonės ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus, jų pasiekimo rodiklius bei priemones. Informuojame, kad Įmonės veiklos strateginio planavimo sistemą sudaro ilgos, vidutinės ir trumpos trukmės planavimo dokumentai ir Įmonės organai, atsakingi už planavimo dokumentų parengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, vertinimą ir atsiskaitymą už pasiektus rezultatus. Įmonės veiklos planavimo dokumentai yra Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės veiklos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 1-23 (ilgos trukmės planavimo dokumentas), Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 9 d. nutarimu Nr. 137 (vidutinės trukmės planavimo dokumentas) bei Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės veiklos strategijos įgyvendinimo 2017 metų priemonių planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1-75 (vienerių biudžetinių metų veiklos planavimo dokumentas). Atkreipiame dėmesį, kad Įmonės darbuotojų, vietos savivaldos bei kiti visuomenės atstovai turi teisę bei galimybę pateikti konkrečius pasiūlymus Įmonės strateginio planavimo dokumentams, kurie bus išnagrinėti atitinkamo Įmonės organo.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytą informaciją, manome, kad specialios darbo grupės (komisijos) steigimas prioritetams, tikslams bei įgyvendinimo priemonėms nustatyti vykdant IAE eksploatavimo nutraukimo projektus yra netikslingas.

Taip pat informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsniu, Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631, 6 punktu, Energetikos ministerijos prašymu šiuo metu yra paskelbta atranka vieno Įmonės valdybos nario (darbuotojų atstovo) pareigoms užimti. Tikimasi, kad Įmonės valdybos narys – darbuotojų atstovas, bendradarbiaudamas su Įmonės profesinių sąjungų atstovais, galės reikšmingai prisidėti prie kompromiso tarp darbo santykių šalių ieškojimo bei socialinės partnerystės siekimo.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas